

Preek Exodus 3: 1-14, Hebrëën 4: 15,16

Zusters en broeders,

We hebben zojuist een bijzondere en ook wel bekende geschiedenis gelezen. De 80-jarige Mozes die ongeveer de helft van z'n leven tot dan toe heeft doorgebracht als schaapherder, krijgt een bijzondere ontmoeting met de levende God. Mozes, de man die opgroeide als prins aan het hof van Farao in Egypte. Hij had een geweldige succesvolle carrière in het vooruitzicht. Maar die prins heeft moeten vluchten nadat hij een Egyptenaar heeft doodgeslagen en wordt daarna schaapherder bij z'n schoonvader Jethro, de priester van Midjan. De deftige prins van Egypte slijt z'n jaren tussen de schapen in het woestijngebied in de omgeving van Midjan. Je krijgt de indruk dat Mozes' hele leven een mislukking is en aan hem voorbij gaat.

Ondertussen bevinden Mozes' bloedverwanten zich in Egypte. Zijn vader Amram, zijn moeder Jochebed, zijn zus Mirjam en zijn broer Aäron. En natuurlijk ook z'n volksgenoten. Ooit is de aartsvader Jakob met zijn hele gezin, na een hongersnood, in Egypte terecht gekomen. Op wonderlijke wijze was zijn zoon Jozef daar onderkoning geworden. In eerste instantie had het volk het prima in Egypte, maar toen het volk groeide en er een andere farao aan de macht kwam, kreeg het volk met onderdrukking te maken. Jaren en jaren hebben ze moeten ploeteren in slavernij. Het volk had enorm te lijden. En God.....tja, waar is God in dit alles?

Die vraag kunnen mensen zich vandaag ook maar zo stellen. We zijn gelukkig geen slaven, maar we worden wel enorm in onze vrijheid beperkt. Als Nederlanders zijn we enorm gehecht aan onze vrijheid, maar het is opvallend hoe gemakkelijk we in deze tijd onze vrijheid opofferen omdat onze gezondheid gevaar loopt. We kunnen ons niet meer vrij onder de mensen begeven, kinderen kunnen niet vrij naar school, ouderen blijven angstvallig binnen om niet besmet te raken en economisch gaat het bergafwaarts. Winkels blijven gesloten, ZZP-ers zien hun inkomsten verdampen, we horen van zieken in onze omgeving, zelfs verschillende sterfgevallen. Dan kan bij ons toch ook die vraag opkomen.....waar is God in dit alles?

Die vraagde leefde ongetwijfeld ook bij Mozes zelf. Veertig jaar heeft hij zich tussen de schapen zitten afvragen: waar is God nu? Waarschijnlijk kende hij de verhalen wel van Abraham, Izaäk en Jakob. Hoe God hen leidde en hoe Hij grote beloften had gegeven. Een groot volk, Abrams nakomelingen als de sterren aan de hemel, of de zandkorrels bij de zee,

een land vloeiend van melk en honing. Wat is er van terecht gekomen? Vierhonderd jaar slavernij inmiddels. Vierhonderd jaar, dag in dag uit, ploeteren op vreemde bodem. Maar vandaag lijkt er wat te veranderen. Daar, in de buurt van die berg Horeb, verschijnt aan Mozes de Engel des HEREN. In het Oude Testament komen we die benaming vaker tegen. De Engel des HEREN dat is God zelf. Persoonlijk geloof ik dat dit God de Zoon is, zeg maar de Here Jezus voordat Hij mens werd en op aarde kwam. Voor Zijn menswording was de Zoon er al in de hemel met de Vader en de Geest. Drie en toch één. God de Zoon, de Engel des HEREN, daalt hier neer om zijn volk te gaan verlossen. Hij brengt Zijn volk uit de slavernij richting Pesach, het feest van bevrijding uit die slavernij. Op een zelfde manier zal God de Zoon in het Nieuwe Testament ook neerdalen om ons mensen te verlossen. Hij zal de mensheid leiden uit de slavernij van zonde en dood naar Pasen, feest van de bevrijding van zonde en overwinning op de dood.

De Engel des HEREN verscheen aan Mozes in een vuurvlam midden uit een braamstruik. Een wonderlijk verschijnsel. Als Mozes nieuwsgierig dichterbij komt roept God hem toe dat hij z'n schoenen moet uitdoen, omdat hij zich op heilige grond bevindt. Mozes wordt bang. Hij slaat de handen voor z'n ogen in een heilig besef, dat hij een klein en nietig mens is, die nu oog in oog staat met de Almachtige God, de HERE der heerscharen, de God van de hemelse legers.

Als Mozes een beetje van de schrik bekomen is gaat God de reden van z'n komst vertellen. En daar wil ik heel graag op inzoomen vandaag, omdat het ons ook heel veel te zeggen heeft over wie onze God is. En dat mag ons vandaag ook bemoedigen omdat Hij gisteren en heden dezelfde is tot in eeuwigheid (Hebr. 13:8).

Het eerste waar ik graag de aandacht op wil vestigen is het begin van vs. 7. De HERE zegt daar: *Ik heb de onderdrukking van Mijn volk gezien*. Het volk Israël dat in slavernij verkeert is permanent onder de aandacht van God. Hij ziet het! Dat mag je ook gerust op jezelf betrekken. Als jij onder moeilijke omstandigheden je werk moet doen op een IC afdeling of in een verzorgingshuis, weet dan dat God je ziet. Of als jij al weken lang zowat niet buiten bent geweest uit vrees voor besmetting, weet dan dat God je ziet. Of als jij aan huis gekluisterd bent met je kleine kinderen, van wie je heel veel houdt, maar ondanks dat zuigen ze wel de energie uit je weg, weet dan dat God je ziet. Of als je in eenzaamheid je tranen huilt, omdat er mensen van wie je houdt zijn weggevallen en juist nu je de ander zo nodig hebt mag je niet bij elkaar komen en zit je alleen. Weet dan dat God je ziet.

Dat is het eerste dat we mogen zeggen over God: wij ontsnappen geen van allen aan Zijn aandacht. Zijn oog is op ons elk moment van ons leven!

Het tweede dat over onze God wordt gezegd is dat Hij *hun geschreeuw om hulp vanwege hun slavendrijvers heeft gehoord*. God ziet en God hoort! Hij heeft het jammeren van de Israëlieten gehoord. Er staat niet eens bij dat het om hun gebeden gaat. Het is jammeren van pijn onder de zweepslagen van de slavendrijvers, het is de vertwijfelde wanhoopschreeuw van de ouders wiens pasgeboren jongetje in de Nijl gegooid wordt, het is de moedeloze zucht van de arbeider die fysiek niet opgewassen is tegen het zware werk. God hoort het allemaal.

En ook dit mogen we gerust op onszelf betrekken. God ziet ons niet alleen, Hij hoort ons ook. Zelfs als we even niet meer weten wat we bidden moeten, dan hoort hij ons zuchten. Hij neemt zelfs onze verwarde gedachten waar. God hoort ons schreeuwen, ons roepen om hulp, ons jammeren, ons huilen, ons snikken, ons zuchten maar ook ons verwarde gebed in stilte.

Het derde waar ik aandacht voor wil vragen is dat God zegt: *Ik ken hun leed!* Als de Bijbel het woord 'kennen' gebruikt dan is dat geen oppervlakkig woord. Dan zit daar iets van een relatie in. Vroeger zeiden we dat in het Nederlands ook wel als iemand verkering kreeg: hij heeft kennis aan een meisje. Dan was dat geen oppervlakkig kennen, nee, juist het tegendeel. Dat was juist veel meer dan een beetje kennen. Als God ons leed kent, dan is dat niet iets waar Hij oppervlakkig kennis van neemt. Nee, dan is Hij daarop zeer betrokken. Hij is een God die meevoelt met onze pijn. Onze pijn is Zijn pijn, ons verdriet is Zijn verdriet. Reken maar dat als God Israël zijn oogappel noemt, dat het lijden van Zijn volk Hem diep raakt.

En ook nu mogen we weer zeggen dat ons leed, ons verdriet, God raakt. Ook wij Zijn door geloof kinderen van God. Dat recht kregen we toen we Christus aanvaardden. We mogen God onze Abba noemen. Ook voor ons geldt dat we God aan het hart gaan.

God ziet, God hoort en God kent het leed van Zijn kinderen en juist dat is nu voor Hem reden om in te grijpen. Dat zegt Hij in vs. 8: Daarom ben ik neergedaald.

Hoort u dat? Het zien en horen en opmerken van het leed van Zijn volk maakt dat God in actie komt. God gaat ingrijpen. Het heeft lang genoeg geduurd met het lijden van Zijn volk. De maat is vol. Het is wel goed om even tot ons te laten doordringen dat het volk 400 jaar in slavernij is geweest. God heeft al die jaren het onrecht aangezien. God is heel geduldig

geweest met de Egyptenaren en ook met de volken die in het gebied wonen van het Beloofde land. Tegen Abraham had God ooit gezegd dat zijn nakomelingen verdrukt zullen worden in een land dat het hunne niet is, maar de vierde generatie zal terugkeren omdat dan de maat van de ongerechtigheden van de Amorieten vol zou zijn (Gen.15:16). Over geduld en genade gesproken. God heeft ook de Egyptenaren en de Amorieten de kans gegeven om zich te bekeren. En al die tijd had Israël het zwaar in Egypte.

Wij leven nu in een lastige tijd vanwege corona. Een week of zes alweer. Misschien vragen ook wij ons wel vertwijfeld af waarom God niet ingrijpt. Het liefst vandaag nog....

Laten we ons in ieder geval bewust zijn dat het volk Israël veel en veel langer heeft moeten wachten op Gods ingrijpen. Maar op Zijn tijd kwam Hij. Hij zei: *Ik ben gekomen om hen te bevrijden en te brengen naar een goed en ruim land, een land vloeiende van melk en honing.*

God is neergedaald om te bevrijden.

Tot nu toe zal Mozes tevreden hebben geluisterd. Dat is toch goed nieuws. Zijn familie en volksgenoten zullen bevrijd gaan worden. Ze zullen een nieuw leven krijgen. Die belofte aan Abraham zal eindelijk z'n vervulling krijgen. Mogelijk was Mozes enthousiast geworden.

Maar dan vertelt God hoe Hij die bevrijding wil gaan aanpakken. Luister Mozes....ik ga jou naar de farao zenden en jij zult de Israëlieten uit Egypte leiden.

Mozes, die zojuist nog heftig onder de indruk is van de heilige God die aan hem verschijnt heeft nu in eens de moed gekregen om tegen Gods plannen in te gaan.

"Ik....wie ben ik dat ik naar de farao van Egypte zal gaan".

Wat zien we dat toch vaak in de bijbel, hè. Mensen die als ze door God geroepen worden beginnen terug te krabbelen. Je ziet het bij Jeremia die zichzelf te jong vindt, Gideon net zo: ik ben te jong en ik kom uit een onbetekenende familie, Petrus vindt zichzelf te zondig en Mozes vindt zichzelf geen geweldige spreker. Misschien heeft hij ook wel gestotterd. Dit patroon zie je in de christelijke kerk trouwens nog steeds terug. Mensen die zichzelf niet geschikt vinden als ze voor een taak in de gemeente gevraagd worden. Hoe kun je mij nou vragen? Wie ben ik....?

Nou dat zei Mozes dus ook letterlijk. Wie ben ik? Ja, vroeger was hij de gevierde man. De prins, opgeleid aan het hof met een geweldige carrière in het vooruitzicht. Maar kom op zeg, de laatste veertig jaar heeft hij hier in de woestijn, een beetje afgezonderd van de wereld, achter de schapen aangesloft. Moet ik dat nu gaan doen? Wie ben ik? Wat stel ik nu eigenlijk voor?

Wat zien we hier nu gebeuren? God ziet de nood van z'n volk, Hij hoort z'n volk, het leed van z'n volk raakt Hem en nu gaat God ingrijpen. Maar dat doet Hij dus door mensen heen! Zo werkt Hij. Hij gaat bevrijden, maar Mozes moet wel met Hem meedoen. Hij is het instrument in Gods hand.

Als wij vandaag getroffen worden door een akelig virus dan wil God ons ook bevrijden door mensen in te schakelen. Het leiderschap van politici komt van God. De kennis van artsen en virologen komt van God. Ook als ze dat zelf niet beseffen of belijden. Maar God werkt wel zo, door mensen in te schakelen.

En dat geldt wel heel bijzonder als Hij ervoor kiest om Zichzelf door Zijn kinderen zichtbaar te maken. Een crisis als deze biedt heel veel mogelijkheden om mensen in aanraking te brengen met het Evangelie. Prachtig als een christenarts als Gor Khatchikyan vrijmoedig getuigt voor een niet-christelijke zender op televisie dat hij gelooft. En hij werd niet eens tegengesproken! Prachtig ook als christenen liefde tonen voor hun burens door hun handen te laten wapperen. Prachtig hoe creatief kerken worden in de verspreiding van het Goede Nieuws. Ook wij mogen geweldig dankbaar zijn voor de techneuten in onze kerk, de muzikanten die meedoen, creatieve mensen die nadenken hoe we onze jongeren via internet kunnen bereiken.

God is afgedaald naar de wereld en gaat Zijn volk uit Egypte bevrijden, maar Mozes moet meedoen! En zo gaat het vandaag dus nog steeds. God is afgedaald naar de wereld om ons te bevrijden van zonde en dood, maar wij moeten meedoen.

Ik herinner me een verhaal van een soldaat in Normandië. Misschien kent u het wel. Het was in 1944 na de invasie van D-day. De man zag in een zwaar beschadigde kerk een Christusbeeld zonder armen. Waarschijnlijk was het beeld onder oorlogsgeweld beschadigd. De soldaat schreef op de dwarsbalk van het kruis: 'Jullie zijn mijn handen.' Dat is nu de spijker op z'n kop. Wij zijn de handen van onze Heer die in de hemel is!

Jezus heeft geen andere handen dan onze handen om vandaag zijn werk te doen. Hij heeft geen andere voeten dan onze voeten om de mensen te geleiden op Zijn weg. Hij heeft geen andere mond dan onze mond om de mensheid te vertellen hoe Hij stierf en weer opstond.

Hij heeft geen andere hulp dan onze hulp om de mens dichterbij Hem te brengen. Maar als wij onszelf niet willen of durven laten inschakelen, of als onze handen nu eens drukker zijn met ander werk dan met het zijne? Wie heeft Hij dan nog over om over Zijn

liefde te vertellen, om zijn Licht te verspreiden, om Hem te loven voor wat Hij voor ons heeft gedaan? Wie?

Voor Mozes zit er niets anders op dan op weg te gaan. God vergist zich niet als Hij iemand roept. Waarschijnlijk hebben de veertig jaar in de woestijn Mozes meer geschikt gemaakt dan de veertig jaar aan het hof bij farao. Wie zal het zeggen? Maar hij hoeft niet alleen te gaan. Natuurlijk, zijn broer Aäron mag ook mee, maar dat bedoel ik nu niet. God zelf gaat mee! *Ik zal met je zijn!*

Zo mag Mozes God leren kennen. God noemt Zijn naam: JHWH....Ik ben er, Ik zal er zijn.

En zusters, broeders, die belofte, Ik ben er wel, mogen we ook voor onszelf vasthouden in de tijd waarin wij leven. God is er vandaag ook!

Als je in de frontlinie staat op een Intensive Care of in een verzorgingsinstelling. Hij is er!

Als je bang bent, of eenzaam....Hij is er!

Als je ziek bent en niet weet of je het weer te boven komt.....Hij is er!

De bevrijding van Egypte onder Mozes ging uiteindelijk niet makkelijk. Het volk geloofde hem niet, de Farao was halsstarrig, er moesten tien verschrikkelijke plagen aan te pas komen, waarbij bij de laatste plaag de oudste zonen van Egypte het leven lieten.

Maar Gods plan ging door. Achter het bloed aan de deurposten was het volk veilig voor het kwaad.

Hoe de komende tijd eruit gaat zien in ons land en onze wereld weten wij ook niet. Het kan nog best een moeilijke tijd worden. Maar Gods plan zal doorgaan. En ondertussen mogen wij ook schuilen. Schuilen achter het bloed van Christus. Achter dat bloed ben je veilig. Dat bloed is onze verzekering van toegang tot het Beloofde Land.

Laten we daar aan vasthouden. Want we hebben een God die ons ziet, een God die ons hoort, een God die onze nood kent, een God die op Zijn tijd ingrijpt, een God die inschakelt en een God die belooft: Ik ben bij je, alle dagen tot aan de voleinding van de wereld!

AMEN